

Pravilnik o načinu praćenja zdravstvenog stanja lica kome je izvršeno presađivanje organa

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 40/2017 od 27.6.2017. godine, a stupio je na snagu 5.7.2017.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način praćenja zdravstvenog stanja lica kome je izvršeno presađivanje organa (u daljem tekstu: primalac).

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Zdravstvena ustanova u kojoj je izvršeno presađivanje organa (u daljem tekstu: zdravstvena ustanova) neposredno prati zdravstveno stanje primaoca, uz provjeru antitijela davaoca organa u krvi primaoca i uspostavljanje i održavanje funkcije presađenog organa, kao i pojave mogućih komplikacija, za vrijeme bolničkog liječenja i nakon otpusta iz zdravstvene ustanove.

Praćenje zdravstvenog stanja primaoca uključuje i davanje imunosupresivne terapije i terapije održavanja, odnosno smanjenja pojave akutnih epizoda odbacivanja organa tokom prvih šest mjeseci, odnosno poboljšanja stanja u periodu od pet, odnosno deset godina, kao i uticaj na smanjenje bakterijskih, a posebno virusnih infekcija.

Član 4

Zdravstvena ustanova, prije otpusta sa bolničkog liječenja, vrši obuku primaoca i članova njegove porodice o postupku praćenja zdravstvenog stanja primaoca, ponašanju i simptomima pogoršanja zdravstvenog stanja i funkcije presađenog organa.

Član 5

Zdravstveno stanje primaoca nakon oporavka i otpusta iz zdravstvene ustanove prati izabrani doktor, na osnovu mišljenja i uputstava doktora medicine koji je izvršio presađivanje organa, kao i na osnovu njegovog opšteg stanja i rezultata laboratorijskih i drugih analiza, u zavisnosti od vrste presađenog organa, u skladu sa medicinskim standardima.

Član 6

Zdravstveno stanje primaoca prati se na osnovu:

- 1) kratke anamneze;
- 2) obaveznog pregleda biohemijskih parametara i kontrole nivoa imunosupresiva u serumu;
- 3) vrijednosti krvnog pritiska i pulsa;
- 4) tjelesne temperature;
- 5) tjelesne težine;
- 6) opšteg medicinskog pregleda;
- 7) krvne slike; i
- 8) analize urina.

U slučaju sumnje na pogoršanje zdravstvenog stanja primaoca i poremećaj funkcije presađenog organa, vrše se i detaljne analize, koje obuhvataju:

- 1) potpunu anamnezu;
- 2) potpuni fizikalni pregled;
- 3) potpunu hematološku i biohemijsku obradu;
- 4) ultrazvuk presađenog organa, sa doplerskim mjerenjem protoka i/ili scintigrafiju;
- 5) virusološke analize i praćenje;
- 6) praćenje citomegalovirusne (CMV) infekcije;
- 7) analizu i praćenje infekcija virusom hepatitisa B i hepatitisa C; i
- 8) druge analize, medicinske preglede i procedure, u skladu sa medicinskim standardima i praksom u ovoj oblasti.

Analize iz st. 1 i 2 ovog člana, vrše se prilikom otpusta iz zdravstvene ustanove, nakon isteka perioda od šest i 12 mjeseci od presađivanja organa.

Ako je kod primaoca došlo do poremećaja funkcije presađenog organa, analize iz st. 1 i 2 ovog člana, vrše se i češće.

Član 7

Pored analiza iz člana 6 ovog pravilnika, praćenje zdravstvenog stanja primaoca vrši se i redovnim laboratorijskim analizama, po potrebi, a najmanje jedanput u toku šest do osam nedjelja, uz redovne medicinske preglede (najmanje jedanput u toku četiri do šest mjeseci) kod zabranog doktora, odnosno u zdravstvenoj ustanovi, nakon isteka prve godine od presađivanja organa.

Nakon isteka perioda od pola godine od presađivanja organa, primalac treba da uradi kontrolni pregled u zdravstvenoj ustanovi: ultrazvuk organa ili druge instrumentarne testove, u skladu sa stanjem i funkcijom presađenog organa.

Član 8

Praćenje zdravstvenog stanja primaoca obuhvata i praćenje pojave, po sistemima:

- 1) visokog krvnog pritiska;
- 2) hiperlipidemije i drugih poremećaja koji se mogu javiti nakon presađivanja organa;
- 3) zgrušavanja krvi;
- 4) infekcije (CMV, EBV, JK, BK i ostali virusi);
- 5) splenektomije;
- 6) posttransplantacione šećerne bolesti;
- 7) hiperhomocisteinemije;
- 8) tumora (posttransplantacione limfoproliferacijske bolesti, tumori kože i solidni tumori);
- 9) kasnih infekcija (Pneumonia i Tuberkuloza);
- 10) koštanih poremećaja;
- 11) hematoloških komplikacija (anemija, leukopenija, eritrocitoza);
- 12) prekomjernog povećanja tjelesne težine; i
- 13) drugih pojava i promjena zdravstvenog stanja, koje se mogu pojaviti usljed presađivanja organa.

Zavisno od stanja pacijenta i funkcije presađenog organa, po potrebi, radi se i biopsija presađenog organa, kao i analize HLA i PRA.

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 011-246/2017

Podgorica, 21. juna 2017. godine

Ministar,
dr **Kenan Hrapović**, s.r.